

Demokratia- ja julkisoikeusosasto
EU-oikeus ja tietosuoja
Erityisasiantuntija Anu Polojärvi

13.5.2025

Eduskunnan liikenne- ja viestintävaliokunnalle

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi liikenteen palveluista annetun lain väliaikaisesta muuttamisesta (HE 33/2025 vp)

Eduskunnan liikenne- ja viestintävaliokunta on pyytänyt oikeusministeriöltä lausuntoa ot-sikkoasiassa. Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi väliaikaisesti liikenteen palveluista annettua lakia (320/2017). Laissa säädettäisiin alueellisesti rajatusta kokeilusta, jonka tar-koituksena on muodostaa tietovaranto tietyistä julkisesti tuetuista henkilökuljetuksista. Ke-rättävien tietojen avulla pyritään kehittämään tulevaa henkilökuljetusten järjestämistapaa sekä liikennejärjestelmää ja -palveluita. Kokeilulla ei muutettaisi kuljetusten nykyistä järjes-tämistapaa, järjestämisvastuita tai rahoitusta. Oikeusministeriö toteaa lausuntonaan seu-raavan.

Oikeusministeriö on esityksen valmisteluvaiheessa antamassaan lausunnossa kiinnittänyt huomiota ehdotettuun tiedonvaihotosäätelyyn ja henkilötietojen suojaan, erityisesti EU:n yleisen tietosuoja-asetuksen kansallisen liikkumavaran käyttämiseen, sekä yhdenvertai-suuden arvioinnin tarkentamiseen perusteluissa. Jatkovalmistelussa esitystä on täyden-netty ja sääntelyä on täsmennetty huomioiden oikeusministeriön lausunnossa esiin noste-tut seikat.

Tietojen säilytysaikaa koskeva säännös

Oikeusministeriö kiinnitti lausunnossaan huomiota siihen, että huolimatta siitä, että käsitel-tävät tiedot sisälsivät arkaluonteisia tietoja, esitysluonnoksessa ei ehdotettu nimenomaista säännöstä tietojen säilytysajasta tietovarannossa. Jatkovalmistelussa liikenteen palve-luista annettuun lakiin ehdotettavaa 159 a §:ää on täydennetty lisäämällä pykälän 3

Postiosoite
Postadress

Oikeusministeriö
PL 25
FI-00023 Valtioneuvosto
Finland

Käyntiosoite
Besöksadress

Meritullinkatu 10
00170 Helsinki
Finland

Puhelin
Telefon

0295 16001
Internat.
+358 295 16001

Faksi
Fax

09 160 67730
Internat.
+358 9 160 67730

S-posti, internet
E-post, internet

kirjaamo.om@gov.fi
www.oikeusministerio.fi
www.justitieministeriet.fi

momenttiin säännös siitä, että Liikenne- ja viestintävirasto saa säilyttää tiedot enintään tämän pykälän voimassaolon ajan. Esityksen perustelujen mukaan tietojen säilytysaika on perusteltua sitoa lain voimassaoloaikaan, eikä esimerkiksi vuosissa ilmaistavaan säilytysaikaan, koska kokeilussa kerättäisiin tietoja vain suhteellisen lyhyeltä ajalta ja kyse olisi väliaikaisesti voimassa olevasta laista. Oikeusministeriö kiinnittää tältä osin vielä huomiota ehdotettavan säännöksen täsmällisyyteen ja tarkkarajaisuuteen. Esityksen säätämisyjärjestysperusteluissa on tuotu esiin perustuslakivaliokunnan arkaluontoisten tietojen käsittelyä koskevaa lausuntokäytäntöä ja nostettu esiin, että arkaluonteisten tietojen käsittelyä koskevaa sääntelyä on edelleen syytä arvioida myös aiemman sääntelyn laintasoisuutta koskevan käytännön pohjalta (PeVL 14/2018 vp, s. 6). Perustuslakivaliokunta on kiinnittänyt erityistä huomiota siihen, että arkaluonteisten tietojen käsittely on rajattava täsmällisillä ja tarkkarajaisilla säännöksillä vain välttämättömään ja sääntelyn on oltava tietosuoja-asetuksen mahdollistamissa puitteissa yksityiskohtaista ja kattavaa (PeVL 65/2018 vp, s. 45, PeVL 15/2018 vp, s. 40 ja PeVL 4/2021 vp, kappale 9). Oikeusministeriö katsoo, että koska lailla säätämiseen kohdistuu yleinen vaatimus lain täsmällisyydestä ja tarkkarajaisuudesta, tulisi momentista käydä suoraan ilmi, että tietojen säilytysaika päättyisi 30.6.2028.